

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 52/2019-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. apríla 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti MOL HUNGARIAN OIL AND GAS PUBLIC LIMITED COMPANY, Október huszonharmadika u. 18, Budapešť, Maďarská republika, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou RUŽIČKA AND PARTNERS s. r. o., Vysoká 2/B, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Jaroslav Ružička, CSc., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 1 CbBu 1/2006-895 (správne má byť č. k. 1 CbBu 1/2016-895) z 28. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť spoločnosti MOL HUNGARIAN OIL AND GAS PUBLIC LIMITED COMPANY o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2019 doručená ústavná sťažnosť spoločnosti MOL HUNGARIAN OIL AND GAS PUBLIC LIMITED COMPANY, Október huszonharmadika u. 18, Budapešť, Maďarská republika (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 CbBu 1/2006-895 (správne má byť č. k. 1 CbBu 1/2016-895) z 28. novembra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 1 CbBu 1/2006 z 19. mája 2015 zamietol žalobu proti sťažovateľke. Žalobca podal na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol rozsudkom č. k. 1 CoB 250/2015-732 zo 14. decembra 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

Žalobca podal proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu dovolanie, ale pri podaní dovolania nezaplatil súdny poplatok. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že výzva na zaplatenie súdneho poplatku bola žalobcovi doručená 12. apríla 2018 a lehota na jeho zaplatenie uplynula 23. apríla 2018.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla: *„Žalobca po doručení výzvy súdu na zaplatenie súdneho poplatku síce dňa 17.04.2018 požiadal súd o oslobodenie od súdneho poplatku, následne však hneď súdny poplatok v celej výške aj zaplatil. K úhrade súdneho poplatku však došlo po lehote na jeho zaplatenie (dňa 27.04.2018). Toto konanie žalobcu vyvolávalo pochybnosť o dôvodnosti žiadosti o oslobodenie od súdneho poplatku so zrejým účelom zamedziť zastaveniu dovolacieho konania do rozhodnutia o tejto*

žiadosti a pri navodení takejto konfúznej situácie dosiahnuť predloženie veci dovolaciemu súdu na konanie.“

Z ústavnej sťažnosti ďalej vyplýva, že okresný súd rozhodol uznesením vyššieho súdneho úradníka č. k. 1 CbBu 1/2006-852 z 25. septembra 2018 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“), ktorým dovolacie konanie zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku.

Žalobca podal proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažnosť, o ktorej okresný súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že uznesenie vyššieho súdneho úradníka zrušil.

4. Sťažovateľka porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces odôvodňuje takto: „Zrušiť uznesenie o zastavení konania by však bolo možné iba vtedy, ak by súd priznal poplatníkovi oslobodenie od súdneho poplatku. V danom prípade však súd žalobcovi nepriznal oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Zrušiť uznesenie o zastavení konania by okrem toho bolo možné iba vtedy, ak by k zaplateniu súdneho poplatku došlo v lehote určenej súdom. Ani táto podmienka pre zrušenie zastavenia dovolacieho konania nebola splnená.“

Okresným súdom Bratislava V použitá interpretácia a aplikácia Zákona o súdnych poplatkoch, že lehota na zaplatenie poplatku neuplynie pred rozhodnutím o žiadosti poplatníka o oslobodenie od platenia poplatku, by mohla byť ústavne udržateľná iba do 30.06.2017, teda pred novelou Zákona o súdnych poplatkoch účinnou od 01.07.2017, a aj to iba vtedy, ak by k zaplateniu poplatku došlo do konca lehoty na podanie odvolania proti zastaveniu konania.

Interpretácia a spôsob aplikácie Zákona o súdnych poplatkoch použitá v Napadnutom rozhodnutí Okresným súdom Bratislava V však za súčasnej právnej úpravy už nemá žiadnu zákonnú oporu a nie je ústavne legitímna.

Napadnuté rozhodnutie takto bez akejkoľvek zákonnej opory spôsobuje pokračovanie v súdnom konaní, na ktoré nie sú splnené zákonné podmienky vyžadované Ústavou Slovenskej republiky.“

5. Sťažovateľka porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v ústavnej sťažnosti odôvodnila: „Napadnuté rozhodnutie tak porušuje aj ústavnú garanciu

Sťažovateľa na rovnosť v súdnom konaní ustanovenú čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, keďže nepochybne zvýhodňuje žalobcu, ktorý konanie inicioval umožnením mu v ňom pokračovať, hoci konanie malo byť zastavené.“

6. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej ústavnej sťažnosti rozhodol týmto nálezhom: „*I. Základné právo obchodnej spoločnosti MOL HUNGARIAN OIL AND GAS PUBLIC LIMITED COMPANY... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod spisovou značkou 1CbBu/1/2006 a jeho uznesením zo dňa 28.11.2018, č. k. 1CbBu/1/2006 - 895 (v uznesení v dôsledku zrejmej chyby v písaní nesprávne uvedená sp. zn. 1 CbBu 1/2016, pozn.) porušené boli.*

II. Základné právo obchodnej spoločnosti MOL HUNGARIAN OIL AND GAS PUBLIC LIMITED COMPANY... na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod spisovou značkou 1CbBu/1/2006 a jeho uznesením zo dňa 28.11.2018, č. k. 1CbBu/1/2006-895 (v uznesení v dôsledku zrejmej chyby v písaní nesprávne uvedená spisová značka ako 1CbBu/1/2016) porušené bolo.

III. Uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo dňa 28.11.2018, č. k. 1 CbBu/1/2006-895 (v uznesení v dôsledku zrejmej chyby v písaní nesprávne uvedená sp. zn. 1 CbBu 1/2016, pozn.) zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13, § 16 až § 28, § 32 až § 248, § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

10. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

14. Podstata sťažovateľkinej ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdení, že napadnuté uznesenie „*bez zákonnej opory spôsobuje pokračovanie v súdnom konaní*“, v ktorom bola žaloba proti sťažovateľke zamietnutá.

15. Ústavnú sťažnosť treba v tejto časti považovať za zjavne neopodstatnenú.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu, ktorá je plne aplikovateľná i po zmene právnej úpravy, o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 386/2017, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

16. Pri predbežnom preskúmaní ústavnej sťažnosti ústavný súd ako jeden z aspektov jej možnej opodstatnenosti skúma existenciu ústavnoprávneho rozmeru, resp. ústavnoprávnej intenzity namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovanej v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. III. ÚS 415/2011, IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

17. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04). V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného

práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

18. Rozhodovanie o tom, či sú splnené zákonom (zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov) ustanovené podmienky na zastavenie konania, spadá výlučne do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov s ohľadom na princíp nezávislosti súdnictva (súdov) vyplývajúci z čl. 141 ods. 1 ústavy. Je preto vecou judikatúry všeobecných súdov, aby vymedzila kritériá, z ktorých bude pri aplikácii príslušných zákonných ustanovení vychádzať. Ústavnému súdu neprislúcha prehodnocovať právne závery všeobecných súdov, ku ktorým pri rozhodovaní o nárokoch účastníkov konania dospeli (m. m. III. ÚS 27/2012, III. ÚS 164/2017).

19. V súvislosti so skutočnosťou, že napadnuté uznesenie nie je meritórnym rozhodnutím a v konaní vo veci samej sa pokračuje pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky, a pridržiavajúc sa svojej stabilnej judikatúry, ústavný súd poukazuje na to, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

20. Za určitých okolností možno dospieť k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj v súvislosti s námietkami sťažovateľov smerujúcimi proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu procesnej povahy. Vo všeobecnosti však platí, že nesprávne rozhodnutie procesnej povahy nemožno spravidla samo osebe kvalifikovať ako také pochybenie všeobecného súdu, ktoré by svojou intenzitou zakladalo možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek výrazne sa môže účastníka konania dotknúť (III. ÚS 381/2016).

21. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie a konštatuje, že napriek jeho stručnému odôvodneniu nie sú závery okresného súdu svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Okresný súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia uviedol: „... žalobca do času, kedy nebolo právoplatne rozhodnuté o jeho návrhu na oslobodenie od súdneho poplatku... bol v právnej neistote... Pri tomto stave neistoty nemožno jednoznačne skonštatovať uplynutie súdom určenej lehoty na zaplatenie súdneho poplatku a vyvodiť záver o oneskorenej úhrade súdneho poplatku.“

22. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom okresného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy

23. Ústavnú sťažnosť je potrebné aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Pokiaľ sťažovateľka namietala porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ústavný súd iba konštatuje, že keďže nezistil svojvoľnosť alebo arbitrárnosť napadnutého uznesenia okresného súdu v súvislosti s označeným čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohlo dôjsť k arbitrárnosti tohto rozhodnutia ani v súvislosti s namietaným porušením čl. 47 ods. 3 ústavy.

24. Ústavný súd dodáva, že čl. 47 ods. 3 ústavy zabezpečuje rovnosť strán sporu (účastníkov konania) v konaní pred všeobecným súdom. K jeho porušeniu môže dôjsť napr. v prípade, ak všeobecný súd v ním vedenom konaní poruší princíp rovnosti zbraní,

v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku zvýhodní svojím postupom predchádzajúcim vydaniu rozhodnutia niektorú zo strán sporu na úkor inej strany sporu. Takúto situáciu však ústavný súd vo veci sťažovateľky nezistil.

25. Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv, dospel k záveru, že je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená, a preto ju z tohto dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2019